

‘Werkmentaliteit over het algemeen niet’

‘Parttimedocenten ondermijnen de kwaliteit van het onderwijs.’ Dat stelde Edu van de Walle, directeur van particulier onderwijsinstituut EuroCollege vorige maand in *De Telegraaf*. Meer dan tweeduizend gesprekken met leerlingen, studenten en hun ouders brachten hem tot die conclusie. Op de vestiging in Rotterdam legt hij uit: ‘De docent als echte professional is eigenlijk alleen nog maar op het gymnasium te vinden en niet meer op een vmbo of roc.’

‘Het rolmodel van de leerkracht is sinds de opkomst van parttimedocenten aan het verdwijnen.’ Edu van de Walle, directeur van privéschool EuroCollege voor mbo- en hbo-opleidingen, verduidelijkt: ‘De echte docentenprofessional vind je eigenlijk niet meer in het onderwijs. Alleen op het gymnasium en de universiteit zijn nog docenten die een natuurlijk soort respect afdwingen bij leerlingen en studenten. De ideale docent is dan ook iemand die altijd aanwezig is, bijna nooit ziek is en zijn vak inhoudelijk in de vingers heeft. Maar ook een leerkracht die een steun en toeverlaat is voor de leerlingen. En, zoals vroeger, hen bijvoorbeeld aanspreekt op straat als hij een leerling tegenkomt.’

ONDERWIJSKWALITEIT

Opvallend genoeg zijn niet alle leerkrachten op het EuroCollege fulltime medewerkers, terwijl Van de Walle dat wel voorstaat. ‘Een deel van onze docenten werkt inderdaad parttime, maar richt zich daarbij alleen op het lesgeven. Op die manier kunnen ze zich daar helemaal op concentreren en de beste onderwijskwaliteit bieden. Al het andere, zoals bijlessen en oudergesprek-

Foto: Wilbert van Woensel

‘Nederlandse vrouwen leven nog in de jaren vijftig, omdat ze nog altijd niet fulltime werken.’

ken, is in handen van een grote staf. Merendeels zijn dat vrouwelijke medewerkers, vanwege hun meer empathische en organisatorische talent. Zij zijn fulltime in dienst en draaien gemiddeld vijftig tot zestig uur per week. Wij vinden dat heel normaal, want toewijding is alles. Op de meeste reguliere scholen is het onderwijs echter nog georganiseerd rondom de docent. Deze werkt in toenemende mate parttime. Dit gaat ten koste van de aandacht voor de leerling. Zo zie ik overal om mij heen door het parttime lesgeven de kwaliteit van het onderwijs afkalven en kloppen de ouders met hun kinderen uiteindelijk bij een particuliere school aan.’ De mannen vervullen voor het merendeel de docentenfunctie bij EuroCollege. ‘Een sterk punt daarbij is dat zij allen uit het bedrijfsleven komen. Ze hebben in zware functies gewerkt bij grote multinationals als Shell, Unilever en Philips of zijn ondernemer. Hierdoor zijn ze zeer deskundig en hebben ze een

parttimers deugt

indrukwekkend cv. Verder geven zij les in pak, wat veel respect afdwingt. Bovendien werken onze docenten en staf altijd door. Ook als ze bijvoorbeeld een griepje hebben, zodat we bijna nooit lesuitval hebben.'

DOORN IN HET OOG

Dat het grootste gedeelte van de docenten in het regulier onderwijs parttime werkt, is Van de Walle dan ook een doorn in het oog. 'Wanneer je veel parttimers in dienst hebt, zul je dus op één vak meerdere leraren hebben. Dat werkt veel verschillende werkwijzen en verscheidende manieren van theorie-uitleg in de hand, wat verwarring creëert bij leerlingen en studenten.

Een gymnasiumscholier of een universitair student kan daar wel mee omgaan, omdat hij heeft geleerd om op verschillende manieren tegen een bepaalde theorie of case aan te kijken. Studenten en leerlingen op andere niveaus hebben die vaardigheid echter niet of nauwelijks. Dan heeft het een averechts effect om twee partimedocenten op één vak te zetten. Bovendien is de ene leerkracht altijd beter dan de ander. Daardoor zit je ook nog met een kwaliteitsverschil binnen één module. Een ander punt is dat met twee docenten die parttime lesgeven op één vak, je altijd problemen met de overdracht hebt.'

NEGATIEF EFFECT

Dat leerlingen en studenten in het voortgezet en beroepsonderwijs geen last zouden hebben van parttimedocenten, omdat de docent zijn klassen alleen maar voor een aantal uren krijgt, spreekt Van de Walle tegen. 'Weliswaar resulteert dat voor leerlingen niet direct in problemen, maar de school als geheel ondervindt daar wel hinder

van. Docent zijn houdt namelijk niet alleen in dat je lesgeeft, maar ook nakijkt, tentamens maakt, etc. Al die taken bij elkaar is in een parttimefunctie niet optimaal uit te voeren. Bovenal ontbreekt veelal de regie in het onderwijsproces, waardoor de parttimers fragmentarisch lesgeven. Hierdoor kan zo'n docent zijn werk niet goed doen, wat uiteindelijk een negatief effect heeft op de leerlingen. Een docent kan pas als parttimer gaan werken wanneer hij na tien tot vijftien jaar een behoorlijke staat van dienst heeft.' Van de Walle wil daarmee meteen aanhaken op de werkmentaliteit van veel Nederlanders, die volgens hem over het algemeen niet deugt. 'Veel net beginnende professionals willen, als ze nog maar begin twintig zijn, parttime werken en geen overuren maken. Daarnaast hebben ze vaak niet de juiste instelling: ze vragen zich af wat zij aan het bedrijf hebben, in plaats van andersom. Terwijl je juist als beginnend docent je maximaal moet inzetten en veel betrokkenheid moet tonen. Alleen zo kun je goed worden in je vak en dat kan enkel als fulltimekracht.'

TERUG NAAR HET AANRECHT

Met dat standpunt rijst wel de vraag of je een groot deel van de vrouwen, veelal parttime in het onderwijs werkzaam, niet terugwerpt naar de jaren vijftig. Fulltime werken is immers voor veel vrouwen niet wenselijk of niet haalbaar, vanwege de slecht geregelde en dure kinderopvang. De enige optie die dan over lijkt te blijven, is weer terug naar het aanrecht. Van de Walle is het daar absoluut niet mee eens: 'Nederlandse vrouwen leven juist nog steeds in de jaren vijftig, omdat ze nog altijd niet fulltime werken. Dat moeten ze wel gaan doen. De kinderopvang moet meer met familie geregeld worden. Wachten op de overheid is zo ouderwets. In landen als China regelen ze de kinderopvang ook met de familie. Dat is naar mijn mening hét gidsland wat betreft werkmentaliteit en onderwijsniveau. Waarom zou dat hier in Nederland niet kunnen?'

Ludianne Hoogsteen